Η φωνή της

Άσκρης

ΗΣΙΟΔΟΣ

ΠΕΙΘΟΜΕΝΟΙΣΙΒΡΟΤΟΙΣΥΠΟΘΗΚΑΙΣΗΣΙΟΔΟΙΟΕΥΝΟΜΙΑΧ__ΑΤΕΣΤΑΙΚΑΡΠΟΙΣΙΒΡΥΟΥΣΑ

Για όσους εφαρμόζουν τις συμβουλές του Ησιόδου θα υπάρχει δικαιοσύνη και ευημερία

Τριμηνιαία αναφορά στο χωριό μας • Άσκρη Βοιωτίας • ΤΚ 32001

Αριθμός Φύλλου 55• Ιούλιος – Αύγουστος – Σεπτέμβριος 2026

Σάββατο, 8 Αυγούστου. "Φώκος και Καλλιρρόη". Οι πρωταγωνιστές

Από αριστερά: Αρετή Γαλάνη, Σωτηρία Μελετίου, Έμιλυ Στέλα, Νικολέτα Θεοδώρου, Σταυρούλα Σαμαρτζή, Μαρία Ευσταθίου, Μαρία Καπέλιου, Αντωνία Τακμάκη, πρόεδρος ΔΣ, Λουκάς Μπαμπούλας, Μαρία Δήμου, Λουκάς Ευσταθίου, Αλέξανδρος Γκούμας, Τριάδα Μάτζαλη και Θωμάς Καραγιαννόπουλος.

Ένθετα

- Η ψυχή της πέτρας: Αφιέρωμα στον αυτοδίδακτο γλύπτη Κώστα Καπέλιο.
- Οἶοκλος –ένα πρόσωπο, μια ιστορία: Της Άννας Νικολάου

Παιδιά της Άσκρης που αρίστευσαν

Νικήτη Λυμπέρη του Ιωάννη και της Μαρίας
Σχολή Ικάρων
Σχολή Μηχανικών Αεροπορίας (ΣΜΑ)
Πρώτη με 19.360 μόρια

Ελιά

Παρά τις δακοκτονίες και τις σχετικές ενημερώσεις από τον Δήμο και την Τοπική Κοινότητα οι ελιές έχουν και πάλι δάκο. Πιστεύουμε ότι αν μετά κάθε ψεκασμό αναρτάται ένας χάρτης των ελαιώνων με τον υπεύθυνο ψεκασμού, θα σταματήσουν να ποτίζονται οι δρόμοι.

Αμπέλι

Μούσες, Ησίοδος, Ελικώνας, αμπέλι. Να η Άσκρη!!
Όταν κτίσθηκε έφεραν και τα μούχταρα σταφύλια.
Πολυστάφυλο την ονομάζει ο Όμηρος
Ο Ησίοδος υμνεί τον οίνο από λιαστά σταφύλια
Το άγαλμα του Διονύσου, του θεού της αμπέλου, αφιέρωσε εδώ ο Σύλλας.
Κατά την Βυζαντινή περίοδο ήταν περίφημη για τα σταφύλια της. (κτηματολόγιο Θηβών)
Το 1926 "είναι περίφημος δια τον οίνον της και τας σταφυλάς της". Το ίδιο έτος γαλλική εταιρεία κατασκευάζει οινοποιείο. Το 1964 πρωτοστατεί στη δημιουργία του οινοποιείου Θηβών.

Αυτό το σταφύλι, με αυτή την ιστορία, σε υψόμετρο 400μ. χωρίς πότισμα έπρεπε να πωλείται 1 ευρώ.

Και όμως σήμερα με την τιμή των 26 λεπτών κατέρρευσε το αμπέλι της Άσκρης.

Αιδώς Αργείοι

Περιεχόμενα	Σελίδα
Αγαπημένοι Αναγνώστες	2
Ο Ερμησιάναξ για τον Ησίοδο	3
Η κατάρρευση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας	4
Το τέλος της αρχαίας Ελλάδας	4
Το εξωκλήσι της Αγίας Παρασκευής	5
«Λαλούσιν την Αλβανικήν»	6
Απολογισμός για τα «Μουσεία 2026»	7
Η Άσκρη στη δημογραφική συρρίκνωση	8
Βρε πώς γίναμε έτσι;… (Χρονογράφημα)	9
Ένα ξεχωριστό μουσείο	10
Γιορτή Κρασιού στην Άσκρη	11
Η Άσκρη διεθνής πολιτιστικός προορισμός.	11
Περί κρασιού και άλλα	12
Σύλλογος Φιλοπροόδων Άσκρης	13
Κοινωνικά	14
Επιτυχόντες σε ΑΕΙ	14
Δεν είναι πια μαζί μας	15
Το «παιχνίδι» με τις τιμές των σταφυλιών	15
Παλιές φωτογραφίες	16

Αποστολή και διανομή του περιοδικού

Το περιοδικό αποστέλλεται με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail) και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Συλλόγου: www/hsiodos.gr και στο προφίλ "Γιάννης Πέππας" στο Facebook. Κατ' εξαίρεση τυπώνεται και αριθμός αντιτύπων, τα οποία ως ασπρόμαυρα διατίθενται στα ενεργά μέλη από το Πνευματικό Κέντρο. **Έγχρωμο πωλείται έναντι 3 € στο Πνευματικό Κέντρο και από μέλη του ΔΣ του Συλλόγου.**

Όσοι από τους αποδέκτες επιθυμούν να το λαμβάνουν ηλεκτρονικά, να στείλουν τα e-mail τους στα ohsiodos@gmail.com και 71elenibi@gmail.com.

Όσοι επιθυμούν να το λαμβάνουν ως έντυπο πρέπει να δώσουν στην ταμία του Συλλόγου 20 ευρώ ή να τα καταθέσουν στον αριθμό λογαριασμό 5155-051034-190 του Συλλόγου: Τράπεζα Πειραιώς, IBAN GR25 0172 1550 0051 5505 1034 190, για την ετήσια κάλυψη των εξόδων, ενημερώνοντάς μας σχετικά (6937281017).

Ανακοίνωση

Σας γνωρίζουμε ότι όσοι εκ των αναγνωστών - συνδρομητών και μελών του Συλλόγου μας επιθυμούν, την προώθηση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων τους, μπορούν να διαφημιστούν στην εφημερίδα μας μετά από τηλεφωνική συνεννόηση με τον Πρόεδρο ή τον Ταμία του Συλλόγου μας.

Η Φωνή της Άσκρης

Τριμηνιαία ενημερωτική έκδοση

Του Συλλόγου Φιλοπροόδων Άσκρης

"Ο ΗΣΙΟΔΟΣ"

Αγαπημένοι μου Αναγνώστες

Η φωτιά και η έξαψη του καλοκαιριού δίνει την σκυτάλη στο νερό και την γλυκιά δροσιά του φθινοπώρου. Η διψασμένη γη υποδέχεται το νερό σαν ευλογία, οι ρίζες των δέντρων ξυπνούν για να το απορροφήσουν. Όσο περισσεύει τρέχει να συναντήσει την θάλασσα. Η φύση στο χωριό μας το φθινόπωρο γίνεται μαγική, και όταν έρχονται τα πρωτοβρόχια, αναδύεται ένα άρωμα που θυμάστε για πάντα. Ελπίζω να συμφωνείτε.

Αυτό τον καιρό που όλα τείνουν να σιωπούν και να σβήνουν, η Φ της Α, κάτω από δύσκολες συνθήκες αγωνίζεται για τις ρίζες και την ιστορία του τόπου της. Βοηθήστε με όποιο τρόπο μπορείτε (κείμενα, φωτογραφίες, παρουσίες χρήματα). Η ελπίδα και το μήνυμά μας είναι τα πράγματα ν' αλλάζουν διαρκώς προς το καλύτερο γιατί είμαστε στο ξημέρωμα μιας νέας εποχής που τίποτα δεν θα μείνει να θυμίζει το παρελθόν. Και μη ξεχνάμε ότι η πατρίδα μας γνώρισε πολλές οικονομικές κρίσεις οι οποίες αντιμετωπίστηκαν και ξεπεράστηκαν με πίστη, υπομονή και ελπίδα.

Μαζί με το καλοκαίρι τελείωσαν και οι εκδηλώσεις του Συλλόγου μας για να επανέλθουν ακόμη πιο επιτυχείς το επόμενο καλοκαίρι Θεού θέλοντος.

Ραντεβού τέλος του φθινοπώρου αρχές χειμώνα με πλούσια θέματα δοσμένα από Ασκραίους και μη. Είθε να έχετε ένα υπέροχο τρίμηνο.

Διαβάστε όλες τις σελίδες του περιοδικού, και επικεντρωθείτε στις ακόλουθες:

1η Σελ. Χαρείτε τα νιάτα που κάθε Αύγουστο μήνα είναι πρόθυμα να μας θυμίζουν κάτι από την ιστορία του χωριού μας. Στείλτε νοερά τις θερμές ευχές, για καλή φοίτηση στην Νικήτη Λυμπέρη που πρώτευσε, αλλά και στ' άλλα παιδιά, για τον αγώνα τους.

7η σελ. Τιμή σεβασμός και συγκίνηση στους γεννημένους την 10ετία του 1930.

11η σελ. Χαρείτε τα νιάτα του χωριού μας που όλο και λιγοστεύουν.

14η σελ. Ευχαριστούμε τον Παν. Χολιασμένο για την φροντίδα του Ησιόδειου αρότρου που ομορφαίνει την πλατεία, και τέλος, διαβάστε τις σελίδες του ένθετου με τα υπέροχα έργα τέχνης του αυτοδίδακτου πατριώτη μας Κώστα Καπέλιου, και επισκεφτείτε τα.

Καλή Ανάγνωση

Για την Φωνή της Άσκρης

Ελένη Σταμάτη

Ο Ερμησιάναξ για τον Ησίοδο

Ο έρωτας ως κινητήρια δύναμη της ποιητικής δημιουργίας στον Ερμησιάνακτα

Ἡσίοδον πάσης ἤρανον ἱστορίης
Ἀσκραίων ἐσικέσθαι ἐρῶνθ' Ἑλικωνίδα κώμην·
ἔνθεν δ γ' Ἡοίην μνώμενος Ἀσκραικὴν
πόλλ' ἔπαθεν, πάσας δὲ λόγων ἀνεγράψατο βίβλους,
ὑμνῶν ἐκ πρώτης παιδὸς ἀνερχόμενος.
αὐτός δ' οὗτος ἀοιδός, ὃν ἐκ Διὸς αἶσα φυλάσσει
ἥδιστον πάντων δαίμονα μουσοπόλον,
λεπτὴν [δ'] ἧσ' Ἰθάκην ἐνετείνατο θεῖος Ὅμηρος
ᾠδῇσιν πινυτῆς εἵνεκα Πηνελόπης·
ἣν διὰ πολλὰ παθὼν ὀλίγην ἐσενάσσατο νῆσον,
πολλὸν ἀπ' εὐρείης λειπόμενος πατρίδος.
ἔκλεε δ' Ἰκαρίου τε γένος καὶ δῆμον Ἀμύκλου
καὶ Σπάρτην, ἰδίων ἀπτόμενος παθέων.
Μίμνερμος δὲ τὸν ἡδὺν ὃς εὕρετο πολλὸν ἀνατλὰς
ἦχον καὶ μαλακοῦ πνεῦμ' ἀπὸ πενταμέτρου·
καίετο μὲν Ναννοῦς· πολιῷ δ' ἐπὶ πολλάκι λωτῷ

Το απόσπασμα του Ερμησιάνακτα, όπως διασώζεται στους **Δειπνοσοφιστές** του Αθήναιου (13,71,37), παρουσιάζει με ιδιαίτερα πρωτότυπο τρόπο ορισμένες από τις σημαντικότερες μορφές της αρχαίας ελληνικής ποίησης. Ο Ησίοδος, ο Όμηρος και ο Μίμνερμος δεν προβάλλονται εδώ μόνο ως μεγάλοι δημιουργοί, αλλά κυρίως ως άνθρωποι που εμπνέονται, κινούνται και υποφέρουν εξαιτίας του έρωτα. Έτσι, ο ποιητής μεταφέρει το ενδιαφέρον από το ίδιο το έργο των ποιητών στην υποτιθέμενη προσωπική εμπειρία που το γέννησε. Η ποίηση, σύμφωνα με αυτή την οπτική, δεν είναι απλώς αποτέλεσμα γνώσης, τεχνικής ή θεϊκής έμπνευσης, αλλά συνδέεται βαθιά με το πάθος, την επιθυμία και την ανθρώπινη αδυναμία.

Πρώτος εμφανίζεται ο Ησίοδος, ο οποίος στην παραδοσιακή αντίληψη είναι κυρίως ο ποιητής της εργασίας, της δικαιοσύνης και της διδακτικής σοφίας. Στα *Έργα και Ημέραι* παρουσιάζεται ως αυστηρός παρατηρητής της ανθρώπινης ζωής, ενώ στη *Θεογονία* συνδέεται με τη συστηματική καταγραφή των θεών και των γενεαλογιών τους. Ο Ερμησιάναξ, όμως, ανατρέπει αυτή την εικόνα και τον παρουσιάζει ως ερωτευμένο άνδρα, που εγκαταλείπει ή αναζητεί τον τόπο του εξαιτίας μιας γυναίκας, της Ασκραίας Ηοίας. Η αναφορά αυτή στηρίζεται σε ένα ευφυές λογοπαίγνιο με τις *Ηοίαι*, δηλαδή τον χαμένο *Κατάλογο Γυναικών*, έργο που αποδιδόταν στον Ησίοδο. Ο τίτλος του έργου μετατρέπεται ποιητικά σε γυναικείο πρόσωπο, και έτσι η φιλολογική μνήμη γίνεται ερωτική ιστορία.

Με ανάλογο τρόπο παρουσιάζεται και ο Όμηρος. Ο ποιητής της *Ιλιάδας* και της *Οδύσσειας* εμφανίζεται να εξυμνεί την Ιθάκη όχι απλώς επειδή αποτελεί τον τόπο του Οδυσσέα, αλλά επειδή συνδέεται με την Πηνελόπη.

Η περίπτωση του Μίμνερμου είναι ίσως η πιο αναμενόμενη, αλλά και η πιο χαρακτηριστική. Η αναφορά στη Ναννώ, τη γυναίκα που αποτέλεσε πηγή έμπνευσής του, επιτρέπει στον Ερμησιάνακτα να τον εντάξει φυσικά σε μια αλυσίδα ποιητών που δημιουργούν επειδή αγαπούν και υποφέρουν.

Το ιδιαίτερο ενδιαφέρον του αποσπάσματος βρίσκεται στο ότι ο Ερμησιάναξ δεν ενδιαφέρεται να δώσει μια ιστορικά ακριβή βιογραφία των ποιητών. Αντίθετα, κατασκευάζει μια ποιητική παράδοση όπου όλοι οι μεγάλοι δημιουργοί υποτάσσονται στην ίδια δύναμη: τον έρωτα. Αυτή η τεχνική είναι χαρακτηριστική της ελληνιστικής εποχής, στην οποία οι ποιητές συχνά επανερμηνεύουν το παλαιότερο λογοτεχνικό υλικό με παιγνιώδη, λόγιο και ερωτικό τρόπο. Οι παλαιοί ποιητές δεν αντιμετωπίζονται ως άψυχα μνημεία του παρελθόντος, αλλά ως ζωντανές μορφές που μπορούν να αποκτήσουν νέα, απρόσμενη σημασία μέσα από την ανάγνωση των μεταγενέστερων.

Συμπερασματικά, το απόσπασμα αναδεικνύει τον έρωτα ως καθολική και ακατανίκητη δύναμη, ικανή να επηρεάσει ακόμη και τις πιο σεβαστές μορφές της πνευματικής παράδοσης. Ο Ησίοδος, ο Όμηρος και ο Μίμνερμος παρουσιάζονται ως παραδείγματα ποιητών που μετατρέπουν το προσωπικό πάθος σε λόγο, μνήμη και τέχνη. Μέσα από αυτή την προσέγγιση, η ποίηση εμφανίζεται όχι ως ψυχρή καταγραφή γεγονότων ή μύθων, αλλά ως δημιουργική μεταμόρφωση της ανθρώπινης εμπειρίας.

Ο Ερμησιάναξ, επομένως, δεν μειώνει το κύρος των μεγάλων ποιητών· αντίθετα, τους κάνει πιο ανθρώπινους, δείχνοντας ότι πίσω από κάθε μεγάλο έργο μπορεί να κρύβεται μια βαθιά συναισθηματική αφορμή.

Η κατάρρευση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας (σήμερα του Δυτικού κόσμου)

Στο εμβληματικό του έργο «Γενική Ιστορία» το οποίο εκδόθηκε το 1976, ο διακεκριμένος ιστορικός **Σαράντος Καργάκος** αναλύει σε βάθος την κατάρρευση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Το κεντρικό του συμπέρασμα είναι ότι **η Ρώμη δεν έπεσε από την εξωτερική πίεση των βαρβάρων, αλλά κυρίως από τους «βαρβάρους εκ των έσω»**, λόγω της εσωτερικής ηθικής, κοινωνικής και δημογραφικής της σήψης.

Σύμφωνα με την ιστορική αναδρομή του συγγραφέα, τα κύρια αίτια και αιτιατά της πτώσης συνοψίζονται στα εξής σημεία:

Η εξαφάνιση του Ρωμαϊκού Λαού:

- *Υπογεννητικότητα*: Βιολογική μείωση του γηγενή πληθυσμού, η οποία υπήρξε άμεση συνέπεια των υλικών καταχρήσεων, του άκρατου υλισμού και του πολυτελούς, άσωτου τρόπου ζωής των Ρωμαίων.
- *Δημογραφική αλλοίωση*: Μαζική εισαγωγή και εγκατάσταση «βαρβάρων» για την κάλυψη των πληθυσμιακών κενών.

Η οικονομική εξαθλίωση:

- *Φορολογική καταδυνάστευση*: Η αγροτική τάξη και οι μικροϊδιοκτήτες καταστράφηκαν οικονομικά από τους υπέρογκους φόρους που επέβαλλε η κεντρική διοίκηση.
- *Ερήμωση της υπαίθρου*: Οι ελεύθεροι καλλιεργητές εγκατέλειπαν τη γη τους και κατέφευγαν στις μεγάλες πόλεις, μετατρεπόμενοι σε ένα εξαθλιωμένο, παρασιτικό προλεταριάτο που ζούσε με τα κρατικά επιδόματα («άρτον και θεάματα»).

Η στρατιωτική παρακμή:

- *Βαρβαροποίηση του στρατού*: Λόγω της άρνησης των εκφυλισμένων Ρωμαίων να υπηρετήσουν, ο ρωμαϊκός στρατός επανδρώθηκε σχεδόν εξολοκλήρου από μισθοφόρους γερμανικών και άλλων βαρβαρικών φυλών.
- *Απώλεια πίστης*: Οι ξένοι αυτοί στρατιώτες δεν είχαν κανέναν συναισθηματικό ή πατριωτικό δεσμό με το ρωμαϊκό ιδεώδες, με αποτέλεσμα οι βάρβαροι στρατηγοί να ανεβοκατεβάζουν αυτοκράτορες κατά βούληση.

Η ηθική και πολιτική κρίση:

- *Κατάρρευση θεσμών*: Πλήρης αποσύνθεση της πολιτικής ηθικής, εκτεταμένη διαφθορά της άρχουσας τάξης και ανικανότητα των ηγετών να διαχειριστούν τις κρίσεις.
- *Κοινωνική απάθεια*: Οι πολίτες έπαψαν να ενδιαφέρονται για τα κοινά και την άμυνα της πατρίδας τους, αφήνοντας την τύχη της αυτοκρατορίας σε ξένα χέρια.

Γνωρίζουμε ότι η ιστορία επαναλαμβάνεται υπό την έννοια ότι "*τα αυτά αίτια οδηγούν στα αυτά αποτελέσματα*". Κάντε συγκρίσεις.

Το τέλος της αρχαίας Ελλάδας: σιωπηλή μετάβαση ή νέα αρχή;

Όταν μιλάμε για το τέλος της αρχαίας Ελλάδας, συχνά σκεφτόμαστε τη ρωμαϊκή κατάκτηση και την καταστροφή της Κορίνθου το 146 π.Χ. Ωστόσο, ο ελληνικός κόσμος δεν έσβησε τότε. Η γλώσσα, η φιλοσοφία, τα θέατρα και η παιδεία συνέχισαν να ζουν για αιώνες μέσα στη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία. Η βαθύτερη αλλαγή ήρθε αργότερα, όταν η επικράτηση του χριστιανισμού μετέβαλε ριζικά τον τρόπο σκέψης και λατρείας.

Με τα διατάγματα του Θεοδοσίου Α', οι παλαιές λατρείες περιορίστηκαν, ιερά έκλεισαν και παραδοσιακές γιορτές, όπως οι αρχαίοι Ολυμπιακοί Αγώνες, σταδιακά χάθηκαν. Δεν επρόκειτο απλώς για πολιτική ή στρατιωτική ήττα, αλλά για πολιτισμική μετάβαση: οι θεοί έγιναν μνήμη, οι ναοί ερείπια και η λέξη «Έλληνας» συνδέθηκε για καιρό με τον ειδωλολάτρη.

Κι όμως, ένας πολιτισμός δεν πεθαίνει όσο οι ιδέες του εξακολουθούν να εμπνέουν. Η δημοκρατία, η φιλοσοφία, η επιστήμη και η τέχνη παραμένουν ζωντανές αναφορές. Ίσως, λοιπόν, το τέλος της αρχαίας Ελλάδας να μην ήταν εξαφάνιση, αλλά μεταμόρφωση· ένα κάλεσμα να θυμηθούμε τι κληρονομήσαμε και τι μπορούμε ακόμη να δημιουργήσουμε.

Προσοχή όμως γιατί ο κόσμος διαβάζει τους αρχαίους Έλληνες για να καταλάβει το μέλλον, και εμείς τους θυμόμαστε σαν σχολικό εφιάλτη.

Το εξωκλήσι της Αγίας Παρασκευής

Ένα μνημείο πίστης, μνήμης και τοπικής ιστορίας

Στην καρδιά της Κοιλάδας των Μουσών, το εξωκλήσι της Αγίας Παρασκευής αποτελεί για τους κατοίκους της Άσκρης κάτι πολύ περισσότερο από έναν χώρο λατρείας. Είναι σημείο αναφοράς, τόπος προσευχής και μνήμης, συνδεδεμένος με τη ζωή του χωριού και με τις αφηγήσεις που πέρασαν από γενιά σε γενιά.

Η παράδοση της εικόνας και η αναστήλωση

Κατά τον φετινό εορτασμό της Αγίας Παρασκευής, μετά τη θεία λειτουργία, αναγνώστηκε ιστορικό σχετικά με την κτίση του ναού στις 26 Ιουλίου 1826, δηλαδή πριν από σχεδόν διακόσια χρόνια. Το ιστορικό αυτό στηρίζεται κυρίως σε προφορικές μαρτυρίες της οικογένειας Παπαχρήστου, σύμφωνα με τις οποίες ένας πρόγονός τους βρήκε την εικόνα της Αγίας και, με τη βοήθεια των συγχωριανών του, συνέβαλε στην ανοικοδόμηση του εξωκλησιού.

Ο πρώτος με το επίθετο Παπαχρήστου που εμφανίζεται στα μητρώα αρρένων είναι ο Γεώργιος Παπαχρήστου του Παναγιώτη, γεννημένος το 1864. Από το στοιχείο αυτό προκύπτει ότι η ανεύρεση της εικόνας πιθανότατα συνδέεται με πρόγονο της οικογένειας, ίσως με τον παππού του.

Ένας ναός με βαθύτερες ρίζες

Ωστόσο, τα διαθέσιμα στοιχεία οδηγούν στο συμπέρασμα ότι το 1826 δεν έγινε η αρχική κτίση του ναού, αλλά η αναστήλωσή του. Για να βρεθεί η εικόνα, θα πρέπει να προϋπήρχε ναός που είχε εγκαταλειφθεί ή βρισκόταν σε ερειπιώδη κατάσταση. Επιπλέον, μετά την αφαίρεση των επιχρισμάτων από τη νότια είσοδο, αποκαλύφθηκαν αρχιτεκτονικά στοιχεία που παραπέμπουν στη βυζαντινή περίοδο.

Σημαντική ένδειξη αποτελεί και η ύπαρξη αγιογραφιών σε δύο στρώματα. Το νεότερο στρώμα παρουσιάζει ομοιότητες με τις αγιογραφίες του Αγίου Βλασίου και του Αγίου Νικολάου, όπου η αγιογράφηση χρονολογείται, σύμφωνα με επιγραφή στην Ωραία Πύλη, στο 1840. Είναι επομένως εύλογο να θεωρηθεί ότι οι πρώτες αγιογραφίες της Αγίας Παρασκευής είναι παλαιότερες από την αναστήλωση του 1826.

Η Αγία Παρασκευή στα χρόνια της Επανάστασης

Η εποχή της Ελληνικής Επανάστασης υπήρξε εξαιρετικά δύσκολη για τους κατοίκους της περιοχής. Η συγκέντρωση χρημάτων για την ανέγερση νέου ναού θα ήταν σχεδόν αδύνατη, όταν οι άνθρωποι αγωνίζονταν για την επιβίωσή τους.

Τον Οκτώβριο του 1825, όταν ο Ομέρ πασάς της Καρύστου λεηλατούσε τη Βοιωτία και έφθασε μέχρι τη Λιβαδειά, οι κάτοικοι των χωριών απομακρύνθηκαν, ύστερα από προτροπή του Αθανασίου Σκουρτανιώτη.

Σύμφωνα με την οικογενειακή παράδοση, οι Παλαιοπαναγαίοι κατέφυγαν στην περιοχή πάνω από τα πουρνάρια της Αγίας Παρασκευής, προστατευόμενοι από άνδρες του χωριού. Τότε σκοτώθηκε ο Αθανάσιος Πέππας και συνελήφθη ο δωδεκάχρονος γιος του, Γιάννης, ο οποίος αργότερα κατάφερε να δραπετεύσει. Την ιστορία αυτή την αφηγήθηκε ο ίδιος στη δισεγγονή του, Ευσταθία, γνωστή ως Σταθού, και εκείνη τη μετέφερε στις επόμενες γενιές.

Από την εγκατάλειψη στην αναγέννηση

Τα στοιχεία αυτά ενισχύουν την άποψη ότι η Αγία Παρασκευή, ως τοποθεσία και πιθανότατα ως λατρευτικός χώρος, προϋπήρχε της αναστήλωσης του 1826. Η εκκλησία φαίνεται πως είχε βυζαντινές ρίζες και, μετά την κατάρρευση και τη μετακίνηση του χωριού κατά τα έτη 1640-1660, εγκαταλείφθηκε και ερειπώθηκε. Ενδεικτικό είναι ότι η περιοχή κάτω από το εξωκλήσι ονομαζόταν Άγιος Λουκάς, από το ομώνυμο εκκλησάκι, και όχι Αγία Παρασκευή.

Η ανεύρεση της εικόνας και οι ενέργειες της οικογένειας Παπαχρήστου φαίνεται ότι έδωσαν την αφορμή για την αναστήλωση του ναού στη μορφή με την οποία τον γνωρίζουμε σήμερα. Ανάλογη πρακτική ακολουθήθηκε και στην αναστήλωση του εξωκλησιού της Αναστάσεως του Χριστού.

Μνήμη που παραμένει ζωντανή

Σήμερα, το εξωκλήσι της Αγίας Παρασκευής εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό μνημείο της Κοιλάδας των Μουσών. Δεν είναι μόνο ένας τόπος θρησκευτικής ευλάβειας, αλλά και ένας ζωντανός κρίκος που συνδέει την τοπική ιστορία με την οικογενειακή μνήμη, την προφορική παράδοση και την πίστη των ανθρώπων του χωριού.

«Λαλούσιν την Αλβανικήν»

Η Γλωσσική Ταυτότητα της Παλαιοπαναγιάς μέσα από την Απογραφή του 1907

Μια ιστορική και στατιστική αναδρομή στα χωριά του τότε Δήμου Θεσπιών που φωτίζει το γλωσσικό παρελθόν της περιοχής και καταρρίπτει διαδεδομένους μύθους.

Με βάση τα επίσημα στατιστικά αποτελέσματα της γενικής απογραφής του 1907, το ερώτημα «Λαλούσιν την Αλβανικήν;» φωτίζει τη γλωσσική ταυτότητα της τότε Παλαιοπαναγιάς, σημερινής Άσκρης. Τα στοιχεία των Πινάκων 2 και 26 επιτρέπουν μια ασφαλέστερη αποτίμηση του ρόλου της αρβανίτικης γλώσσας στην περιοχή και βοηθούν να διακριθεί η ιστορική πραγματικότητα από μεταγενέστερους μύθους.

Το 1907 η Βοιωτία αριθμούσε 65.616 κατοίκους, από τους οποίους 17.262 δήλωναν ότι μιλούσαν αρβανίτικα. Η κατανομή τους δεν ήταν ομοιόμορφη: στην επαρχία Λεβαδείας καταγράφονταν 2.722 αρβανιτόφωνοι, ενώ στην επαρχία Θηβών 14.540, δηλαδή η μεγάλη πλειονότητα του αρβανιτόφωνου πληθυσμού του νομού. Ο τότε Δήμος Θεσπιών είχε 7.346 κατοίκους, από τους οποίους 1780 μιλούσαν αρβανίτικα και περιλάμβανε τα Βάγια, το Μαυρομμάτι, την Παλαιοπαναγιά, το Ερημόκαστρον, το Καζνέσι, το Κασκαβέλι και το Νεοχώρι.

Αν οι αρβανιτόφωνοι κατανέμονταν ομοιόμορφα, στην Παλαιοπαναγιά των 1.160 κατοίκων θα αντιστοιχούσαν περίπου 272 άτομα. Όμως η γλωσσική σύνθεση γειτονικών, αρβανιτόφωνων χωριών δείχνει ότι ο πραγματικός αριθμός στην Παλαιοπαναγιά ήταν πολύ μικρότερος. Συνεπώς, το χωριό δεν μπορεί να χαρακτηριστεί «αρβανιτοχώρι»· η παρουσία της αρβανίτικης φαίνεται να περιοριζόταν κυρίως σε λίγες γυναίκες που είχαν έρθει με γάμο από γειτονικούς οικισμούς.

Η στατιστική εικόνα συμφωνεί με γραπτές μαρτυρίες αρχαιολόγων και οθωμανολόγων, σύμφωνα με τις οποίες η Παναγιά κατά την Τουρκοκρατία ήταν ελληνόφωνο χωριό. Ο περιηγητής W. M. Leake, το 1806 αποκαλεί το Μαρίστι Μαραντάλι.

Προς το τέλος της οθωμανικής περιόδου, η διοίκηση της περιοχής πέρασε σε Τουρκαλβανούς αξιωματούχους, όπως ο Μουστάμπεης, γεγονός που εξηγεί περιστασιακές γλωσσικές επιδράσεις χωρίς να μεταβάλλει τον βασικό γλωσσικό χαρακτήρα της κοινότητας.

Μετά την απελευθέρωση εγκαταστάθηκαν στο χωριό αγωνιστές της Επανάστασης και οικογένειες από διάφορα μέρη της Ελλάδας, χωρίς σχέση με την αρβανίτικη λαλιά.

Η αρβανίτικη παρέμεινε περιφερειακή και εισαγόμενη. Η Παλαιοπαναγιά, ως τοπικό κεφαλοχώρι, προσέλκυε νύφες από γειτονικούς οικισμούς, οι οποίες μετέφεραν τη μητρική τους γλώσσα χωρίς αυτή να ριζώσει στον πυρήνα της κοινότητας.

Η διάκριση αυτή αποτυπώνεται και σε βιωματικές αναμνήσεις από το Γυμνάσιο Θεσπιών: κοπέλες από το Μαυρομμάτι χρησιμοποιούσαν τα αρβανίτικα όταν δεν ήθελαν να γίνουν κατανοητές από παιδιά της Παλαιοπαναγιάς. Η λεπτομέρεια αυτή ενισχύει το συμπέρασμα ότι για τους κατοίκους της Παλαιοπαναγιάς η αρβανίτικη δεν ήταν εγχώριο ιδίωμα, αλλά δεύτερη γλώσσα γειτονικών κοινοτήτων.

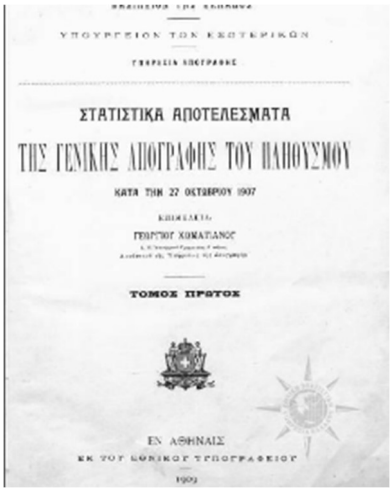
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ 27 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1907

ΕΚΔΙΔΟΝΤΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΧΩΜΑΤΙΑΝΟΥ

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1909

Η βασική πηγή είναι η επίσημη έκδοση *Στατιστικά αποτελέσματα της γενικής απογραφής του πληθυσμού κατά την 27 Οκτωβρίου 1907*, Τόμος Πρώτος, που εκδόθηκε στην Αθήνα το 1909 από το Εθνικό Τυπογραφείο υπό την επιμέλεια του Γεωργίου Χωματιανού.

Το τεκμήριο είναι διαθέσιμο στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ). ΙΛΠ

Απολογισμός για τα «Μουσεία 2026»

Με την ολοκλήρωση των «Μουσείων 2026», μπορούμε να αποτιμήσουμε όσα πετύχαμε στις τέσσερις ημέρες των εκδηλώσεων, αλλά και όσα μάθαμε για τη συνέχεια. Από την αρχή επιλέξαμε ένα απαιτητικό και πολυσύνθετο πρόγραμμα: θέατρο, λαογραφία και μνήμη, τιμή σε μια ολόκληρη γενιά και επιστημονικό λόγο. Δεν θελήσαμε απλώς να γεμίσουμε τέσσερις καλοκαιρινές βραδιές· θελήσαμε κάθε βραδιά να έχει λόγο ύπαρξης και να προσθέτει κάτι ουσιαστικό στην πολιτιστική ζωή της Άσκρης.

Η θεατρική παράσταση «*Φώκος και Καλλιρρόη*» έδειξε ότι άνθρωποι χωρίς επαγγελματική θεατρική εμπειρία μπορούν, με προσπάθεια, διάθεση και αγάπη, να υπηρετήσουν ένα δύσκολο έργο και να συγκινήσουν το κοινό. Δεν είχαν όλοι οι ρόλοι την ίδια απόδοση, όμως η ανταπόκριση του κόσμου, ο ενθουσιασμός και το ενδιαφέρον για το ίδιο το σενάριο επιβεβαίωσαν ότι η προσπάθεια πέτυχε τον σκοπό της.

Στην εκδήλωση «*Η Άσκρη που θυμόμαστε*» επιχειρήσαμε να μεταφέρουμε στις νεότερες γενιές εικόνες, πρόσωπα και στιγμές από τη ζωή του χωριού έως το 1960. Η συνολική εικόνα ήταν θετική, αν και υπήρξαν σημεία που σχολιάστηκαν αρνητικά. Τα ακούμε και τα κρατούμε, όχι για να αναζητήσουμε ευθύνες, αλλά για να γίνουμε καλύτεροι. Για τον Σύλλογο έχει σημασία να δοκιμάζονται περισσότερα μέλη, να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και να αποκτούν εμπειρία. Όποιος δημιουργεί μπορεί και να αστοχήσει· το ζητούμενο είναι η εμπειρία αυτή να αξιοποιείται.

Η βραδιά «*Τιμώντας τη Γενιά της δεκαετίας του 1930*» υπήρξε ξεχωριστή. Η γεμάτη πλατεία, η συγκίνηση των τιμώμενων και των οικογενειών τους και η θερμή ανταπόκριση του κόσμου έδειξαν ότι η τοπική κοινωνία έχει ανάγκη από τέτοιες πρωτοβουλίες. Δεν τιμήσαμε απλώς ανθρώπους μεγάλης ηλικίας, αλλά μια γενιά που εργάστηκε, στερήθηκε, δημιούργησε, μόρφωσε παιδιά και παρέδωσε τη σκυτάλη στους επόμενους. Η πρωτοτυπία και η αποδοχή της εκδήλωσης αποτελούν ιδιαίτερη δικαίωση.

Με την ομιλία του καθηγητή Βασίλη Σύρου, τα «Μουσεία 2026» ολοκληρώθηκαν. Η προσέλευση, η προσοχή του ακροατηρίου και το επίπεδο των ερωτήσεων απέδειξαν ότι στην Άσκρη υπάρχει κοινό που αναζητά και εκτιμά τον ουσιαστικό πνευματικό λόγο. Για έναν πολιτιστικό Σύλλογο, αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία.

Φυσικά, τίποτε δεν έγινε χωρίς δυσκολίες. Παρουσιάστηκαν προβλήματα, απρόοπτα και μικρές αστοχίες, όμως ο αρχικός σχεδιασμός άντεξε και, όπου χρειάστηκε, υπήρξε γρήγορη προσαρμογή. Γι' αυτό ο απολογισμός μας δεν μπορεί να είναι ούτε θριαμβολογικός ούτε μηδενιστικός. Κρατούμε την επιτυχία, ακούμε την κριτική, αναγνωρίζουμε τα λάθη και αξιοποιούμε την εμπειρία.

Το βασικό κριτήριο για εμάς είναι αν λειτουργήσαμε ως πολιτισμικός Σύλλογος: αν αναδείξαμε την ιστορία και τη μνήμη του τόπου μας, αν κινητοποιήσαμε τους ανθρώπους του, αν δώσαμε χώρο στη δημιουργία, αν τιμήσαμε όσους προηγήθηκαν και αν προσφέραμε γνώση και πνευματικά ερεθίσματα σε όσους ακολουθούν. Με αυτό το μέτρο, πιστεύουμε ότι τα «Μουσεία 2026» πέτυχαν τον σκοπό τους.

Το μεγαλύτερο κέρδος αυτών των ημερών είναι ότι αποδείξαμε πως ένα μικρό χωριό, όταν αξιοποιεί τη μνήμη του, τους ανθρώπους του και την πολιτιστική του κληρονομιά, μπορεί να δημιουργεί πολιτισμό με περιεχόμενο. Ευχαριστούμε θερμά όσους εργάστηκαν, ανέλαβαν ευθύνες, στάθηκαν δίπλα μας, μας τίμησαν με την παρουσία τους και μας έκαναν καλόπιστη κριτική. Γιατί ο πολιτισμός δεν είναι μόνο αυτό που κληρονομούμε· είναι και αυτό που επιλέγουμε, όλοι μαζί, να δημιουργήσουμε και να παραδώσουμε στους επόμενους. Αυτό είναι το ουσιαστικό μήνυμα που αφήνουν πίσω τους τα «Μουσεία 2026».

Η Άσκρη μπροστά στη δημογραφική συρρίκνωση

Από τους 1.393 κατοίκους του 1951 στους 424 του 2021: η πορεία μιας ιστορικής κοινότητας της Βοιωτίας αποτυπώνει τη βαθύτερη κρίση της ελληνικής υπαίθρου. (Μεταβολή πληθυσμού στη σελ.14)

Η Άσκρη των Μουσών, του Ησιόδου και του Κτησιβίου, η ιστορική έδρα του Δήμου Αλιάρτου-Θεσπιών, δεν είναι απλώς ένα ακόμη χωριό που μικραίνει. Είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα της δημογραφικής πίεσης που δέχεται η ελληνική περιφέρεια, ιδιαίτερα οι αγροτικοί οικισμοί που βρίσκονται μακριά από μεγάλα αστικά και οικονομικά κέντρα. Τα στοιχεία των τελευταίων απογραφών δείχνουν μια σταθερή και ανησυχητική υποχώρηση: από 369 κατοίκους το 1830, το χωριό έφτασε στο υψηλότερο σημείο του το 1951 με 1.393 κατοίκους, για να καταλήξει το 2021 στους 424 μόνιμους κατοίκους.

Η αριθμητική μεταβολή είναι εντυπωσιακή, αλλά πίσω από τους αριθμούς κρύβεται μια κοινωνική μεταβολή πολλών δεκαετιών. Η σταδιακή απομάκρυνση των νεότερων γενιών, η αναζήτηση εργασίας σε πόλεις όπως η Αθήνα, η Θήβα και η Λιβαδειά, η γήρανση του πληθυσμού και η περιορισμένη δυνατότητα δημιουργίας νέων οικογενειών συνθέτουν ένα γνώριμο μοτίβο για πολλά χωριά της Στερεάς Ελλάδας. Η Άσκρη δεν έχασε μόνο κατοίκους· έχασε σχολικές φωνές, καθημερινή κίνηση, επαγγελματική δραστηριότητα και μέρος της κοινωνικής της πυκνότητας. Η πιο πρόσφατη δεκαετία ήταν ιδιαίτερα σκληρή. Σύμφωνα με τη σύγκριση των απογραφών 2011 και 2021, η Άσκρη μειώθηκε από 622 σε 424 μόνιμους κατοίκους, δηλαδή έχασε σχεδόν το ένα τρίτο του πληθυσμού της. Την ίδια περίοδο, ο Δήμος Αλιάρτου-Θεσπιέων μειώθηκε από 10.887 σε 8.774 κατοίκους, ποσοστό περίπου 19,4%. Η διαφορά δείχνει ότι το χωριό συρρικνώνεται ταχύτερα από τον μέσο όρο του δήμου, γεγονός που τοποθετεί την Άσκρη στις πιο ευάλωτες κοινότητες της περιοχής.

Η εικόνα γίνεται ακόμη πιο καθαρή όταν η Άσκρη συγκρίνεται με τα υπόλοιπα χωριά της Δημοτικής Ενότητας Θεσπιών. Το Μαυρομμάτι κατέγραψε τη μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση, το Λεοντάρι κινήθηκε σε παρόμοια πτωτική τροχιά με την Άσκρη, οι Θεσπιές εμφάνισαν πιο ήπια αλλά σημαντική κάμψη, ενώ το Νεοχώρι διατήρησε σχετικά σταθερότερο πληθυσμό. Συνολικά, η ενότητα έχασε σχεδόν το 30% των κατοίκων της μέσα σε δέκα χρόνια. Πρόκειται για ένδειξη ότι το πρόβλημα δεν αφορά μόνο έναν οικισμό, αλλά μια ευρύτερη ζώνη αγροτικών κοινοτήτων που δυσκολεύονται να συγκρατήσουν τον ενεργό πληθυσμό τους.

Τα αίτια δεν είναι μονοδιάστατα. Η αγροτική οικονομία παραμένει βασικός πυλώνας, όμως δεν αρκεί πλέον από μόνη της για να στηρίξει νέες οικογένειες. Το κόστος παραγωγής, η αβεβαιότητα στις τιμές, η έλλειψη επαρκών συμπληρωματικών επαγγελματικών ευκαιριών και οι περιορισμένες υπηρεσίες στην καθημερινότητα ωθούν πολλούς νέους να αναζητήσουν προοπτική αλλού. Παράλληλα, η πρόσβαση σε παιδεία, υγεία, μεταφορές, πολιτιστικές δραστηριότητες και ψηφιακές υποδομές λειτουργεί ως κρίσιμος παράγοντας για την απόφαση παραμονής ή επιστροφής σε έναν μικρό τόπο.

Ωστόσο, η δημογραφική κάμψη δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως αναπόφευκτη μοίρα. Η Άσκρη διαθέτει στοιχεία που μπορούν να αποτελέσουν βάση ανασυγκρότησης: ιστορική ταυτότητα, φυσικό τοπίο, σύνδεση με την ησιόδεια παράδοση, αγροτική παραγωγή και εγγύτητα με αστικά κέντρα της Βοιωτίας. Το ζητούμενο είναι αυτά τα πλεονεκτήματα να μη μείνουν μόνο ως μνήμη ή τουριστική αναφορά, αλλά να μετατραπούν σε πρακτικές δυνατότητες ζωής και εργασίας.

Μια σύγχρονη στρατηγική για το χωριό θα μπορούσε να κινηθεί σε τέσσερις άξονες: στήριξη της τοπικής παραγωγής με συνεργατικά σχήματα και νέες καλλιεργητικές πρακτικές, ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς με ήπιες μορφές αγροτουρισμού και εκπαιδευτικών διαδρομών, βελτίωση των βασικών υποδομών και των συγκοινωνιακών συνδέσεων, καθώς και δημιουργία συνθηκών για τηλεργασία και μικρή επιχειρηματικότητα. Σε έναν κόσμο όπου η εργασία δεν είναι πλέον πάντα δεμένη με το μεγάλο αστικό γραφείο, χωριά όπως η Άσκρη μπορούν να διεκδικήσουν νέο ρόλο, εφόσον διαθέτουν συνδεσιμότητα, ποιότητα ζωής και οργανωμένο τοπικό σχέδιο.

Το κρίσιμο ερώτημα, τελικά, δεν είναι μόνο πόσοι κάτοικοι χάθηκαν, αλλά ποιοι όροι μπορούν να δημιουργηθούν για να μείνουν ή να επιστρέψουν άνθρωποι στον τόπο. Η Άσκρη δεν χρειάζεται απλώς μια στατιστική διαπίστωση της μείωσης· χρειάζεται ένα αφήγημα αναγέννησης που θα συνδυάζει ιστορία, παραγωγή, περιβάλλον και σύγχρονες ανάγκες. Αν η πολιτεία, ο δήμος και η τοπική κοινωνία κινηθούν με σχέδιο, η δημογραφική υποχώρηση μπορεί να γίνει αφετηρία συζήτησης και δράσης — όχι τέλος της διαδρομής.

Laboremus «ας εργαζόμαστε» (ΙΛΠ)

Η ψυχή της πέτρας

Αφιέρωμα στον αυτοδίδακτο γλύπτη Κώστα Καπέλιο, τον δημιουργό από την Άσκρη που έδωσε μορφή, μνήμη και συναίσθημα στο μάρμαρο και την πέτρα.

Υπάρχουν δημιουργοί που δεν επιδίωξαν τη φασαρία της προβολής, αλλά άφησαν το έργο τους να μιλήσει στη θέση τους. Σε αυτούς ανήκει ο **Κώστας Καπέλιος**, ο αυτοδίδακτος λαϊκός γλύπτης από την Άσκρη Βοιωτίας, ένας άνθρωπος που έμαθε να συνομιλεί με το μάρμαρο, την πέτρα και το σίδερο, αναζητώντας μέσα τους τη μορφή που περίμενε να αποκαλυφθεί.

Γεννημένος στην **Άσκρη Βοιωτίας το 1946**, γιος του Νικόλαου και της Χρυσούλας Καπέλιου, μεγάλωσε σε έναν τόπο γεμάτο μνήμη, ιστορία και μύθο. Από παιδί έδειξε κλίση στη ζωγραφική και στο σχέδιο, γεμίζοντας τα σχολικά του βιβλία με μορφές και γραμμές. Η ζωή όμως τον έφερε νωρίς στον κόσμο της εργασίας: από τα δώδεκά του χρόνια βρέθηκε σε σιδηρουργείο, όπου γνώρισε τη δύναμη των υλικών και τη δημιουργική πειθαρχία της χειρωνακτικής τέχνης.

Μετά τη στρατιωτική του θητεία δημιούργησε οικογένεια με τη σύζυγό του, Μαρία Γιαννοπούλου, και απέκτησαν δύο παιδιά, τον Νίκο και τον Γιάννη. Παρά τις υποχρεώσεις της καθημερινότητας, η τέχνη παρέμεινε για εκείνον εσωτερική ανάγκη και τρόπος επικοινωνίας με τον κόσμο.

Δασκάλους του θεωρεί τα αριστουργήματα της **αρχαίας ελληνικής γλυπτικής** και τους μεγάλους δημιουργούς της **Αναγέννησης**. Μέσα από τη μελέτη τους διαμόρφωσε προσωπικό ύφος, όπου η κλασική αρμονία συναντά τη λαϊκή ευαισθησία.

Στα έργα του κυριαρχεί ο σεβασμός προς την ανθρώπινη μορφή και η επιμονή στην αποκάλυψη της κρυμμένης ομορφιάς του υλικού. Μαρμάρινες κεφαλές, γυναικείες μορφές, ανθρώπινα σώματα και συνθέσεις εμπνευσμένες από την ελληνική παράδοση συγκροτούν έναν κόσμο λιτό, καθαρό και βαθιά ανθρώπινο. Ο λογοτέχνης **Χρήστος Αδαμόπουλος** έχει επισημάνει ότι στα γλυπτά του φωτίζεται η «κρυμμένη ομορφιά» και η επίδραση της αρχαίας ελ ληνικής τέχνης.

Ζώντας ανάμεσα στον **Πειραιά και την Άσκρη**, δημιουργούσε με αγάπη και αφοσίωση. Ο τόπος της καταγωγής του και ο αστικός χώρος της καθημερινότητάς του συνυπήρξαν στη ματιά του, τροφοδοτώντας μια τέχνη δεμένη με τις ρίζες, αλλά ανοιχτή στην προσωπική αναζήτηση.

Η πορεία του αποδεικνύει ότι η αληθινή δημιουργία δεν εξαρτάται μόνο από τίτλους σπουδών ή δημόσιες διακρίσεις, αλλά από την ευαισθησία, την εργατικότητα και την ανάγκη του ανθρώπου να δώσει μορφή σε όσα αισθάνεται.

Το αφιέρωμα στον Κώστα Καπέλιο είναι αφιέρωμα σε μια μορφή δημιουργίας που παραμένει ανθρώπινη. Είναι η ιστορία ενός καλλιτέχνη που βρήκε τον δρόμο του μέσα από τον μόχθο, την παρατήρηση και την αγάπη για το ωραίο, θυμίζοντας ότι οι μικροί τόποι μπορούν να γεννούν μεγάλες ευαισθησίες.

Με οδηγό το ταλέντο και την πίστη στη δύναμη της μορφής, έδωσε ζωή στην πέτρα και στο μάρμαρο. Το έργο του αποτελεί πολύτιμο κομμάτι της ελληνικής λαϊκής γλυπτικής και μια αθόρυβη, ουσιαστική κατάθεση ψυχής στον τόπο του και στους ανθρώπους του.

Σήμερα, έχοντας επιστρέψει στην Άσκρη, συνεχίζει το δημιουργικό του έργο μετατρέποντας το σπίτι του σε μουσείο και εργαστήρι. Η επίσκεψη στον χώρο του, ύστερα από τηλεφωνική επικοινωνία, προσφέρει την ευκαιρία να γνωρίσει κανείς από κοντά τα γλυπτά, τον ίδιο τον δημιουργό και τη ζεστή φιλοξενία της κυρίας Μαίρης.

Από 9 έως 18 Αυγούστου 2013 λειτούργησε στο Πνευματικό Κέντρο Άσκρης η έκθεση γλυπτών και ζωγραφικής του καταξιωμένου μας καλλιτέχνη Κώστα Καπέλιου.

Μία έκθεση ανάλογη με το επίπεδο των εκδηλώσεων του Συλλόγου, την οποίαν επισκέφθηκαν πάρα πολλοί, ειδικοί και μη, όχι μόνον από την Άσκρη αλλά και την ευρύτερη περιοχή, ακόμη και μεταπτυχιακοί και διδακτορικοί φοιτητές από Πανεπιστήμια του εξωτερικού. Τα σχόλια των επισκεπτών ήταν θετικά στο σύνολό τους.

«Η τέχνη ομορφαίνει τον κόσμο.»

Από το βιβλίο επισκεπτών της έκθεσης, 2013

«***Άνθη της πέτρας που δεν μαραίνονται, αλλά εγγίζουν τις καρδιές και μας χαρίζουν αγάπη για την Άσκρη και τις 9 Μούσες.***»

Από το βιβλίο επισκεπτών της έκθεσης, 2013

Κατά την βράβευσή του από τον Φιλολογικό Σύλλογο "Παρνασσός"

Η πέτρα, στα χέρια του, παύει να είναι άψυχη ύλη· γίνεται μνήμη, μορφή και συναίσθημα.

Ελένη Μπίμπα - Σταμάτη

Οἴοκλος –ένα πρόσωπο, μια ιστορία

Της Άννας Νικολάου

Ο Οίοκλος με το δυσερμήνευτο όνομα είναι στενά συνδεδεμένος με τη δημιουργία της Άσκρης, όπως μας παραδίδει ο Παυσανίας στα Βοιωτικά:

«…θῦσαι δὲ ἐν Ἑλικῶνι Μούσαις πρώτους καὶ ἐπονομάσαι τὸ ὄρος ἱερὸν εἶναι Μουσῶν Ἐφιάλτην καὶ Ὦτον λέγουσιν, οἰκίσαι δὲ αὐτοὺς καὶ Ἄσκρην · καὶ δὴ καὶ Ἡγησίνους ἐπὶ τῷδε ἐν τῇ Ἀτθίδι ἐποίησεν,

Ἄσκρῃ δ' αὖ παρέλεκτο Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
ἣ δή οἱ τέκε παῖδα περιπλομένων ἐνιαυτῶν
Οἴοκλον, ὃς πρῶτος μετ' Ἄλωέος ἔκτισε παίδων
Ἄσκρην, ἥ θ' Ἑλικῶνος ἔχει πόδα πιδακόεντα.»

Δηλαδή: «…λένε ότι στον Ελικώνα πρώτοι θυσίασαν στις Μούσες και ονόμασαν το βουνό ιερό των Μουσών ο Εφιάλτης και ο Ώτος, και έγιναν αυτοί οι οικιστές της Άσκρης· και μάλιστα ο Ηγησίνους στην «Ατθίδα» του έγραψε για αυτό το θέμα:

Με την Άσκρη πάλι πλάγιασε ο γαιοσείστης Ποσειδώνας
και αυτή του γέννησε, όταν έφτασε ο κατάλληλος καιρός,
τον Οίοκλο, που πρώτος μαζί με τα παιδιά του Αλωέος έχτισε
την Άσκρη, η οποία απλώνεται στα γεμάτα πηγές ριζά του Ελικώνα».

Το όνομα Οίοκλος είναι σύνθετο. Αποτελείται από το ουσιαστικό ὄϊς, (ό και ή) με συνηρημένο τύπο *οἶς*, που σημαίνει πρόβατο και το ουσιαστικό κλέος που σημαίνει δόξα. Ήταν δηλαδή ο φημισμένος για τα κοπάδια προβάτων που είχε στην κατοχή του. Έχει σχηματιστεί όπως και τα άλλα σύνθετα με το κλέος ονόματα π.χ. Κλεοπάτρα, Κλεισθένης, Περικλῆς, Μεγακλῆς αλλά και Πάτροκλος. Μαρτυρούνται ακόμη τα επαγγελματικά οἰονόμος και οἰοπόλος που σημαίνουν τους βοσκούς.

Και γιατί να είναι κάποιος φημισμένος για τα κοπάδια του; Γιατί η κτηνοτροφία και κυρίως η εκτροφή προβάτων έπαιζε από τη μυκηναϊκή εποχή και εξακολουθεί να παίζει σημαντικό ρόλο στην ελληνική οικονομία , τέτοια που αποτελούσε ένδειξη κοινωνικού κύρους.

Στις πινακίδες της Πύλου σε γραμμική Β' υπάρχουν πολλές αναφορές σε κοπάδια προβάτων, των οποίων υπεύθυνοι διαχειριστές ήταν τέσσερα μόλις άτομα, προφανώς υψηλοί αξιωματούχοι και κτηματίες που ασχολούνταν με τα ποίμνια του παλατιού κυρίως.

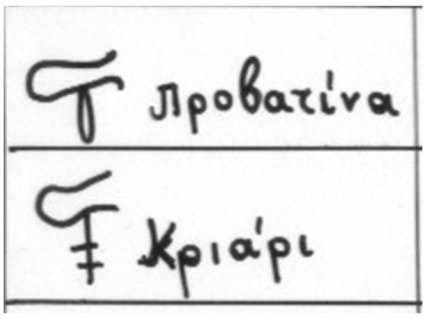

Στην Κνωσό 800 πινακίδες σε γραμμική Β' είναι αφιερωμένες στα πρόβατα τα οποία δηλώνονται ως

Κάθε πινακίδα αναφερόταν σε ένα μόνο κοπάδια και το σύνολό τους ανέρχεται σε 100.000 περίπου. Για παράδειγμα στην πινακίδα Dg 1158 διαβάζουμε το όνομα του βοσκού ή του υπεύθυνου (Ανίατος: a-ni-ja-to) , την περιοχή όπου βρισκόταν τα ο βοσκοτόπι (Φαιστός: pa-i-to) και τον αριθμό των ζώων:63 αρσενικά, 25 θηλυκά και 2 παλαιά, δηλαδή γέρικα.

Η έντονη ασχολία με την κτηνοτροφία φαίνεται και από τα κύρια ονόματα που συναντάμε στις πινακίδες, όπως το Ποιμήν (po-me) και Ποίμνιος ή Ποιμνίων (po-mi-ni-jo) . Υπάρχει ακόμη και μια αναφορά σε ένα σημαντικό πρόσωπο, μάλλον αξιωματούχο με την ονομασία fεδανεύς (we-da-ne-wo) , ο οποίος είχε στην κατοχή του πολλά κοπάδια προβάτων, είχε στην υπηρεσία του κωπηλάτες και του έκαναν προσφορές σιτηρών.

Αλλά και μιας θεότητας το όνομα παράγεται από το επίθετο po-ti-ni-ja-we-jo που στην Κνωσό χαρακτήριζε τα κοπάδια προβάτων. Πρόκειται για την Πότνια θεά, στην οποία αφιέρωναν πρόβατα που αποτελούσαν πηγή εσόδων για το ιερό της και για το προσωπικό που εργαζόταν σε αυτό. Η θεά συνδέεται στα μυκηναϊκά χρόνια με την Αθηνά αλλά εμφανίζεται και ως αυτόνομη θεότητα. Το όνομά της σημαίνει Δέσποινα.

Στα κλασικά χρόνια χρησιμεύει ως επωνυμία της Δήμητρας και της Περσεφόνης, δύο θεοτήτων που συνδέονται με τη γη, γεγονός που μας υποδεικνύει ότι και η μυκηναϊκή θεότητα συνδεόταν με τη λατρεία της Μητέρας Γης. Τη σύνδεση αυτή μας επιβεβαιώνει ο Παυσανίας στα Βοιωτικά του, ο οποίος αναφέρεται στην ομώνυμη αρχαία πόλη:

«διαβεβηκότι δὲ ἤδη τὸν Ἀσωπὸν καὶ τῆς πόλεως δέκα μάλιστα ἀφεστηκότι σταδίους Ποτνιῶν ἐστιν ἐρείπια καὶ ἐν αὐτοῖς ἄλσος Δήμητρος καὶ Κόρης. τὰ δὲ ἀγάλματα ἐν τῷ ποταμῷ τῷ παρὰ τὰς Ποτνιὰς τὰς θεὰς ὀνομάζουσιν».

Δηλαδή: «περνώντας κάποιος τον Ασωπό και σε απόσταση δέκα σταδίων από την πόλη βρίσκονται τα ερείπια των Ποτνιών και σε αυτά άλσος της Δήμητρας και της Κόρης. Τα αγάλματά τους που βρίσκονται κοντά στον ποταμό τα ονομάζουν θεές Πότνιες».

Τον τύπο ὄϊς τον συναντάμε και στον Όμηρο. Στην Οδύσσεια περιγράφει τα πρόβατα του Κύκλωπα:

«ἄρσενες οἷῖες ἦσαν ἐϋτρεφέες, δασύμαλλοι,
καλοί τε μεγάλοι τε, ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχοντες·» (ι 425)
Δηλαδή: «Ήταν εκεί αρσενικά πρόβατα , καλοθρεμμένα και δασύμαλλα,
ωραία, μεγάλα, με μαλλί σκουρόχρωμο προς το μενεξελί».

Στην Ιλιάδα τα πρόβατα προορίζονται ως δώρο ανδρείας

«ὅσσοι γὰρ νήεσσιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
τῶν πάντων οἱ ἕκαστος ὄϊν δώσουσι μέλαιναν
θῆλυν ὑπόρρηνον τῇ μὲν κτέρας οὐδὲν ὁμοῖον»(Κ 214)
Δηλαδή: «από τα καράβια μας οι πολεμάρχοι πρώτοι
μαύρο θηλυκό πρόβατο με τ᾽ αρνιά που τρέφει θα του δώσει
καθένας και παρόμοιος μ᾽ αυτήν δεν είναι πλούτος».

Και για να κλείσουμε τη σύνδεση της Άσκρης με τον Οίοκλο και τα πρόβατα, ας θυμηθούμε ότι τίποτα από αυτά δεν θα έμενα στη μνήμη μας, αν ο Ησίοδος δεν δεχόταν τα δώρα των Μουσών βοσκώντας τα πρόβατά του:

αἵ νύ ποθ᾽ Ἡσίοδον καλὴν ἐδίδαξαν ἀοιδήν,
ἄρνας ποιμαίνονθ᾽ Ἑλικῶνος ὕπο ζαθέοιο.
τόνδε δέ με πρώτιστα θεαὶ πρὸς μῦθον ἔειπον,
Μοῦσαι Ὀλυμπιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο·
Δηλαδή: «Αυτές δίδαξαν κάποτε στον Ησίοδο το ωραίο τραγούδι,
καθώς τ᾽ αρνιά του ποίμαινε απ᾽ τον πανίερο Ελικώνα κάτω.
Τούτα τα λόγια πρώτα απ᾽ όλα μού είπανε οι θεές,
οι Ολυμπιάδες Μούσες, κόρες του Δία που βαστά αιγίδα ».

Βιβλιογραφία:
Παυσανίου, Ελλάδος Περιήγησις, Βοιωτικά-Φωκικά , ΝΙΚ. Δ. ΠΑΠΑΧΑΤΖΗ , ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ
Ομήρου Οδύσσεια
Ομήρου Ιλιάδα
Ησιόδου Θεογονία
Liddel Scott Λεξικό της αρχαίας ελληνικής
Pierre Chantraine Ετυμολογικό Λεξικό της αρχαίας ελληνικής
JOHN CHANWICK , Ο ΜΥΚΗΝΑΪΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ , GUTENBERG
ΟΜΗΡΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Κ. ΚΟΦΙΝΙΩΤΗ

Βρε πώς γίναμε έτσι;... (Χρονογράφημα)

Δυστυχώς, η τρέχουσα επικαιρότητα, παρέχει άφθονη τροφή, αφού η κοινωνική αποδιοργάνωση και η παράνοια έχουν φτάσει στο απροχώρητο. Παραδείγματα; Ων ουκ έστιν αριθμός. Παραλύει για σχεδόν μήνα η Χώρα λόγω του θανάτου, σαφώς και αναίτιου, ενός αγοριού από τα πυρά αστυνομικού. Μετά από λίγους μήνες, δολοφονείται εν ψυχρώ από τρομοκρατική οργάνωση αστυνομικός και δεν κουνιέται φύλλο. Βεβαίως τα δακρύβρεχτα τηλεγραφήματα συμπαραστάσεως (πόση συμπαράσταση πιά;), πέφτουν σαν το χαλάζι και πλέον ου.

Η καλύτερη εκπομπή πλέον στην τηλεόραση, είναι οι... διαφημίσεις και οι ποδοσφαιρικοί αγώνες... «Εύθυμες» σειρές με πλοκή έως ανύπαρκτη, που φροντίζουν όμως να δυναμιτίζουν τους όποιους ηθικούς φραγμούς έχουν απομείνει, με περίεργες συμβιώσεις και ακόμη πιο περίεργες προτιμήσεις. «Σατυρικές» εκπομπές, που αναλώνονται σε προσωπικές προστριβές, λες και μας ενδιαφέρουν και παραλλήλως φροντίζουν να μας μάθουν...ιστορία, ενώ δήθεν ιστορικές σειρές φορμαρισμένες και προσαρμοσμένες σε διάφορες (τις γνωστές...) πολιτικές σκοπιμότητες, «μορφώνουν» και «διδάσκουν» τους ανύποπτους τηλεθεατές. Και πάντα οι τουρκικές σειρές («Καλέ αυτοί είναι ίδιοι σαν κι' εμάς»...) και τα άθλια τουρκικών συμφερόντων παιχνίδια.

Ο δημόσιος βίος έχει περιέλθει σε κατάσταση πλήρους απαξίωσης και παρακμής, αφού τα διάφορα «δωράκια» που κάνουν στον εαυτό τους, οι ισχυροί της εξουσίας, έχουν κατά πολύ υπερβεί το... πλαφόν των 500 εκατομ. δραχμών που είχε τεθεί κάποτε, αφού φαίνεται ότι έγινε αναπροσαρμογή λόγω του... ευρώ! Από κοντά και τα σκανδαλώδη ρουσφέτια με τον κατακλυσμό των διορισμών συγγενών και φίλων, αλλά και οι βουτιές στον κρατικό κορβανά, είτε υπό μορφή ΟΠΕΚΕΠΕ, είτε υπό μορφή απ' ευθείας αναθέσεων, είτε ό,τι βάλετε με το νου σας

Η αντιμετώπιση των Εθνικών Θεμάτων, πηγαίνει από το κακό στο χειρότερο, αφού φθάσαμε στο σημείο να επιτρέψουμε εμείς οι ίδιοι στην FYROM, να ονομάζεται «Μακεδονία». Τρέμουμε τα Σκόπια και σκιαζόμαστε την Αλβανία. Ακόμα - ακόμα είναι πιθανή και καμιά προσγείωση τουρκικών αεροσκαφών στο Φαρμακονήσι, ενώ παλαιοτέρα είχαμε αναγνωρίσει και εγγράφως μάλιστα, την ύπαρξη ζωτικών συμφερόντων της Τουρκίας στο Αιγαίο.

Η εκκλησία μας στα περισσότερα θέματα, ακόμη και αποκλειστικής αρμοδιότητός της, απλώς ακροάται. Οτιδήποτε το Εθνικό χαρακτηρίζεται γραφικό, ενώ ο εφευρεθείς απαξιωτικός όρος «Ελληναράς» παραπέμπει ευθέως, στο «Αληταράς». Όποιος τολμήσει και υψώσει φωνή μη αρεστή στους συγκεκριμένους δογματικούς κύκλους, χαρακτηρίζεται αυτομάτως φασίστας, ρατσιστής, χουντικός, αντιδραστικός και ό,τι βάλει ο νους του ανθρώπου.

Οι θεσμοί έχουν τελείως ξευτελισθεί. «Πες μου υπουργέ», κραύγαζε γνωστός τηλεπαρουσιαστής, που μας έπαιρνε κάθε πρωί τ' αυτιά και...μαχόταν για την φτωχολογιά εισπράττοντας ο ίδιος παχουλότατο μισθό, που μπορεί να ζήσει 10 φτωχούς (!), στον πελιδνό και τρέμοντα υπουργό, ο οποίος με την σειρά του απολογείται στον «τηλεεισαγγελέα», σαν μαθητούδι που το πιάσανε να κάνει αταξίες. Και τούτο διότι πράγματι ο υπουργός έχει κάνει αταξίες... Ο Πρωθυπουργός, είναι ο Κούλης (μέχρι προ ολίγου ήταν ο Αλέξης), ενώ, όχι πολύ παλιά, πρωθυπουργός ήταν ο Γιωργάκης, ο Κωστάκης. Αλλά βέβαια όταν οι υπουργοί και οι βουλευτές, ακόμη και - δυστυχώς - ανώτατοι αξιωματικοί επικοινωνούν με τους υπηκόους τους με το Facebook ή το Instagram ή με SMS ή με MMS, όχι μόνο Κούλη και Αλέξη άλλα και «φιλάρα» θα τους πούμε σε λίγο. Αλήθεια διανοείτο κάποιος να αποκαλέσει τον Κωνσταντίνο Καραμανλή «Κώστα» ή τον «Γέρο της Δημοκρατίας» Γιώργο;... Υπουργοί, βουλευτές, δήμαρχοι αποκαλούνται πλέον με τα «μικρά» τους ονόματα. Η προσαγόρευση «κύριος», ανήκει πλέον στο παρελθόν ή μάλλον θεωρείται περίπου ύβρις, ενώ ο πληθυντικός εντάσσεται στα κακουργήματα.

Και η αντίδραση σε όλα αυτά; Καλά το είπατε. Ουδεμία. Όλοι, απαθώς και μοιρολατρικώς, το πολύ-πολύ να κουνήσουμε δυό-τρεις φορές το κεφάλι και αυτό ήταν όλο. Όμως, με το κούνημα του κεφαλιού ουδέν πρόβλημα επελύθη Λοιπόν, πάμε «κατά κρημνόν», όπως έλεγε ο Μακαριστός και Αείμνηστος Ποιμενάρχης Χριστόδουλος; Ουδείς γνωρίζει. Ο καιρός θα δείξει. Καλημέρα σας.

Χρήστος Μπολώσης (Εθνική Ηχώ)

Ένα ξεχωριστό μουσείο (συνέχεια από το προηγούμενο)

Εδώ είμαστε πάλι! Πέρασε το 3μηνο χωρίς να το καταλάβουμε!

Ήταν ένα τρίμηνο γεμάτο καλοκαίρι, ξεκούραση, μπάνια στην Αλυκή, ύπνο μπόλικο, περιπάτους στο βουνό στα αμπέλια στις ελιές έτσι που να γνωρίσετε την ελληνική ύπαιθρο, και ειδικά το χωριό της γιαγιάς. Για πείτε μου όμως παιδιά τί σας συγκίνησε περισσότερο;

Π. *Όλα καλά και όμορφα γιαγιά ήταν αυτά που είδαμε και μάθαμε και νιώσαμε και σε ευχαριστούμε, αλλά αυτό που σημάδεψε το φετινό μας καλοκαίρι δεν θα το ξεχάσουμε ποτέ*!

Ω! ναι, λέτε για τις καταστροφικές φωτιές! που κατακαύσανε τους λόφους τα χωράφια και τις ελιές, και που σε λίγο καιρό δεν θα έχουν λάδι οι κάτοικοι της περιοχής για κάποια χρόνια, μέχρι να φυτέψουν καινούριες και να αποδώσουν καρπούς.

Π. *Κάθε φορά που πηγαίναμε στην Αλυκή και στον Άγιο Νικόλαο βλέποντας τους απέραντους ελαιώνες, χαιρόμασταν, και τώρα έτσι καμένοι και μισο-πεσμένοι στο έδαφος μοιάζουν να κλαίνε.*

Ναι! Θα ανανεωθούν, θα φυτευτούν καινούρια δέντρα αλλά θα αργήσουν λίγο να αποδώσουν το "ευλογημένο " λάδι στους κατοίκους. Είναι λυπηρό όλο αυτό που έγινε.

Π. *Ακόμη νιώθουμε την μυρωδιά των καμένων.*

Όλα έχουν μια αρχή και ένα τέλος.

Π. *Ναι γιαγιά όλα μοιάζουν με κύκλο που γυρίζει, μας έχεις πει, και έχει απ' 'όλα αυτός ο κύκλος, και ευχάριστα και δυσάρεστα.*

Τα χαρούμενα μας ευχαριστούν, τα άσχημα όμως μας στεναχωρούν αλλά και μας διδάσκουν.

Π. Τί μας διδάσκουν όμως; λύπη και πόνο μας δίνουν.

Ναι, όταν φτάσετε στην ηλικία μου θα το καταλάβετε μόνοι σας. Απλώς, τώρα σας λέω, να είστε καλοί με τον εαυτό σας, με τους αγαπημένους σας, και από ορισμένους να απέχετε αν κάτι δεν σας πάει καλά [δεν σας ταιριάζει], και να ΑΓΑΠΑΤΕ ΤΗΝ ΦΥΣΗ.

Π. *Ναι, σωστά! αλλά τί έχει το πρόγραμμα τώρα, γιατί αυτές τις ημέρες θ' ανοίξουν τα σχολεία και πρέπει να είμαστε στην βάση μας. Αρκετά παίξαμε, χαρήκαμε, στεναχωρηθήκαμε μάθαμε πράγματα που δεν ξέραμε και τα ζήσαμε από κοντά, αλλά έχουμε πολλά να ρωτήσουμε και να μάθουμε στο μουσείο του υπογείου.*

Ναι παιδιά φύγαμε. Λοιπόν πριν δυο μέρες είδατε στην γιορτή του κρασιού που έγινε στην όμορφη πλατεία του χωριού να πατούν σταφύλια παιδάκια της ηλικίας σας στην πατούρα, τα πατούσαν και γινόταν χυμός δηλαδή μούστος. Αυτό, οι γυναίκες του χωριού θα το κάνουν μουσταλευριά και μουστοκούλουρα, σαν αυτά που μας προσέφεραν οι κυρίες του Συλλόγου Γυναικών την βραδιά του Σαββάτου στις 5 του μηνός. και μας άρεσαν.

Π. *Αλήθεια πόσο όμορφα περάσαμε αυτό το βράδυ, πόσος κόσμος είχε έρθει στην γιορτή του κρασιού. Μας άρεσε που κατά διαστήματα είχαν κρασί δωρεάν για τον κόσμο, και μοίραζαν τα μουστοκούλουρα και τα μπολάκια με μουσταλευριά στους καλεσμένους και όλοι ήταν ευχαριστημένοι .*

Όταν τελειώσει ο τρύγος, θα ξανάρθετε και θα πάμε στ' αμπέλια. Όλο και κάτι θα έχουν ξεχάσει οι εργάτες, και ίσως μερικά να είναι ατρύγητα [αφημένα], θα κόψουμε θα τα στύψουμε και θα φτιάξουμε μουσταλευριά και μουστοκούλουρα να έχετε για τα διαλείμματα στο σχολείο σας. Φτάσαμε!

Π, *Ω! να η πατούρα. Αυτό δίπλα της τί είναι;*

Αυτό είναι ο στίφτης που έστυβε τα πατημένα σταφύλια από την πατούρα πολύ δυνατά, και έβγαζαν το τσίπουρο με κάποια διαδικασία.

Π. *Ωχ και τί μάθαμε σήμερα..... θα τα πούμε και στους φίλους μας. Άντε και καλά κρασιά! (ΕΣ)*

Γιορτή Κρασιού στην Άσκρη

Άλλη μία επιτυχία του Συλλόγου Γυναικών.

Κάθε φέτος και καλύτερα. Με μεγάλη επιτυχία εορτάσθηκε και φέτος η Γιορτή κρασιού το Σάββατο 5 Σεπτεμβρίου 2026. Αξιόλογο πρόγραμμα, πολλοί επισκέπτες, γεμάτες ταβέρνες, πολύ κέφι. Το πρόγραμμα περιλάμβανε:

- Έκθεση κρασιού και γευστική δοκιμή
- Ομιλία από τη χημικό-οινολόγο Αντιγόνη Μπατσάκη
- Παραδοσιακό «πάτημα» σταφυλιών
- Παραδοσιακοί χοροί από τον Σύλλογο
- Ζωντανή μουσική!

Και όπως πάντα μουστοκούλουρα και μουσταλευριά.

Γιώργος Μουλκιώτης: «Η Άσκρη του Ησιόδου μπορεί και πρέπει να γίνει διεθνής πολιτιστικός προορισμός».

Η Κοιλάδα των Μουσών, στην Άσκρη Βοιωτίας, αποτελεί έναν μοναδικό τόπο της ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς, άρρηκτα συνδεδεμένο με τον Ησίοδο, τη λατρεία των Μουσών και την αρχαία πνευματική δημιουργία. Το Ιερό των Μουσών, το αρχαίο θέατρο και τα υπόλοιπα αρχαιολογικά κατάλοιπα συνθέτουν ένα ιδιαίτερης αξίας πολιτιστικό τοπίο.

Παρά τη σημασία της, η Κοιλάδα δεν έχει ακόμη αποκτήσει τη θέση που δικαιούται στον πολιτιστικό χάρτη της χώρας. Η προβολή, η πρόσβαση, οι υποδομές επισκεψιμότητας και η οργανωμένη ανάδειξή της παραμένουν περιορισμένες, χωρίς ένα ενιαίο και μακρόπνοο σχέδιο.

Κι όμως, η Κοιλάδα των Μουσών μπορεί να αποτελέσει εμβληματικό πολιτιστικό και εκπαιδευτικό προορισμό, συνδεδεμένο με ένα ευρύτερο και ουσιαστικά ενεργό δίκτυο πολιτιστικών διαδρομών της Βοιωτίας, προσελκύοντας επισκέπτες, σχολεία, πανεπιστήμια και ερευνητές από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Ο Βουλευτής Βοιωτίας του ΠΑΣΟΚ – Κινήματος Αλλαγής Γιώργος Μουλκιώτης ζητά από την Κυβέρνηση και το Υπουργείο Πολιτισμού, με κατάθεση κοινοβουλευτικής ερώτηση, συγκεκριμένο σχέδιο και χρονοδιάγραμμα για:

- την προστασία και επιστημονική τεκμηρίωση του χώρου,
- τη βελτίωση της πρόσβασης και των υποδομών επισκεψιμότητας,
- τη σύνδεση της Κοιλάδας με τις πολιτιστικές διαδρομές της Βοιωτίας,
- την εκπαιδευτική και ψηφιακή αξιοποίησή της,
- και τη συστηματική προβολή της στην Ελλάδα και διεθνώς.

Ο Βουλευτής Γ. Μουλκιώτης δήλωσε μεταξύ άλλων:

«Η Κοιλάδα των Μουσών δεν είναι ένας ακόμη αρχαιολογικός χώρος. Είναι ο τόπος του Ησιόδου και ένας τόπος με παγκόσμια πολιτιστική ακτινοβολία.

Δεν αρκεί να γνωρίζουμε τον Ησίοδο από τα βιβλία. Οφείλουμε να αναδείξουμε τον ίδιο τον τόπο που συνδέεται με τη ζωή και το έργο του.

Η Βοιωτία διαθέτει έναν ανεκτίμητο πολιτιστικό θησαυρό που παραμένει αναξιοποίητος.

Η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Πολιτισμού πρέπει να περάσουν από τις γενικές αναφορές με ατέρμονες γραφειοκρατικές παρεμβάσεις, σε συγκεκριμένο σχέδιο, έργα και χρονοδιάγραμμα.

Η Κοιλάδα των Μουσών μπορεί να γίνει ζωντανός τόπος πολιτισμού, παιδείας και διεθνούς προβολής της Ελλάδας.

Ο τόπος του Ησιόδου να πάψει ως ανεκμετάλλευτος Πολιτιστικός θησαυρός.

Αξίζει να αναδειχθεί όπως του πρέπει».

Από το Γραφείο Τύπου

Περί κρασιού και άλλα

Η ιστορία του κρασιού

Το κρασί έχει προϊστορία εκατομμυρίων ετών. Στη μακρά διαδρομή του έχει ευφράνει αμέτρητες καρδιές και έχει αγαπηθεί όσο λίγα ποτά. Από τους αρχαίους Έλληνες και τα καπηλειά των Βυζαντινών, μέχρι τα παλιά κουτούκια, τα σημερινά φοιτητικά στέκια, τα σπίτια, τις γιορτές, τα πανηγύρια, τις χαρές και τις λύπες, το κρασί παραμένει πάντα παρόν.

Είναι εκείνο που γεμίζει τα ποτήρια μας και συνοδεύει στιγμές μνήμης, συντροφιάς και παράδοσης. «Άμπελος», «βότρυς», «κλήμα» και «ληνός» ήταν λέξεις που χρησιμοποιούσαν οι αρχαίοι Έλληνες για τον ευλογημένο καρπό που, σύμφωνα με τον μύθο, τους χάρισε ο θεός Διόνυσος. Η λέξη «κρασί» αντικατέστησε σταδιακά τη λέξη «οίνος» στους βυζαντινούς χρόνους. Η αλλαγή αυτή επιταχύνθηκε πιθανόν επειδή ο «οίνος», όπως και ο «άρτος», συνδέθηκε με το χριστιανικό λειτουργικό και θρησκευτικό λεξιλόγιο. Η λέξη «κρασί» προέρχεται, μέσω των τύπων «κρασίν» και «κρασίον», από τη λέξη «κράσις», δηλαδή ανάμειξη.

Η ιστορία του αμπελιού ξεκινά πριν ακόμη από την εποχή των παγετώνων. Το φυτό ευδοκιμούσε σε περιοχές της Βόρειας Ευρώπης και της βορειοδυτικής Ασίας, προτού οι παγετώνες περιορίσουν σημαντικά την εξάπλωσή του. Αργότερα, οι αρχαίοι Έλληνες έπιναν το κρασί αναμειγμένο με νερό, συνήθως σε αναλογία ένα μέρος οίνου προς τρία μέρη νερού. Η πόση άκρατου οίνου, δηλαδή κρασιού χωρίς νερό, θεωρούνταν βαρβαρότητα και συνηθιζόταν μόνο από αρρώστους ή κατά τη διάρκεια ταξιδιών, ως τονωτικό. Οι αρχαίοι μας πρόγονοι έπιναν επίσης κρασί με μέλι ή με διάφορα μυρωδικά. Γνωστή ήταν και η προσθήκη αψίνθου, που αποδίδεται στον Ιπποκράτη και αναφέρεται ως «Ιπποκράτειος Οίνος», όπως και η προσθήκη ρητίνης.

Πέρα από δημοφιλές ποτό, το κρασί είναι και σημαντικό γεωργικό προϊόν. Αντικατοπτρίζει την ποικιλία του εδάφους, το κλίμα και την ταυτότητα κάθε τόπου. Χρησιμοποιείται σε θρησκευτικές τελετές, αναδεικνύοντας τη συμβολική του σημασία, ενώ το εμπόριό του υπήρξε ιστορικά πολύτιμο για πολλές περιοχές.

«Το κρασί παρηγορεί τους λυπημένους, αναζωογονεί τους γέροντες, εμπνέει τους νέους και κάνει τον κουρασμένο να ξεχνά τον μόχθο του». Λόρδος Βύρων

Μικρή σοφία

Ένας πατέρας ζήτησε από τον Αρίστιππο να διδάξει τον γιο του. Ο Αρίστιππος ζήτησε αμοιβή 500 δραχμών. Ο πατέρας θεώρησε υπερβολικό το ποσό και είπε: «Με τόσα χρήματα θα μπορούσα να αγοράσω ένα ζώο». «Αγόρασέ το», του απάντησε ο Αρίστιππος, «κι έτσι θα έχεις δύο».

Η γέννηση του ηλιοβασιλέματος

Μια μέρα, το φεγγάρι είπε στον ήλιο: «Σ' αγαπώ». Ο ήλιος κοκκίνισε — κι έτσι γεννήθηκε το ηλιοβασίλεμα.

Ημέρα καρδιάς

Να την προσέχουμε, να την αγαπάμε και να την κρατάμε μακριά από κακίες και μικρότητες. Κάθε χτύπος της ας είναι γεμάτος αγάπη και ανθρωπιά.

Για τα κουρασμένα πόδια

Χρησιμοποιήστε απλό λεμόνι ως μέρος μιας μικρής φροντίδας για τα κουρασμένα πόδια. Βάλτε τα για περίπου δέκα λεπτά σε μια λεκάνη με ζεστό νερό και, στη συνέχεια, κάντε απαλό μασάζ με φρέσκο χυμό λεμονιού. Κατόπιν ξεπλύνετέ τα με κρύο νερό και σκουπίστε τα καλά. Η διαδικασία αυτή μπορεί να αφήσει μια ευχάριστη αίσθηση φρεσκάδας και καθαριότητας. Τα πόδια μας σηκώνουν καθημερινά το βάρος ολόκληρου του σώματος· γι' αυτό αξίζουν λίγη παραπάνω φροντίδα.

Το περπάτημα και τα οφέλη του

Το περπάτημα, ακόμη και για λίγα λεπτά, μπορεί να λειτουργήσει ευεργετικά για το σώμα και τη διάθεση. Από τα πρώτα λεπτά αυξάνεται η κυκλοφορία του αίματος, ενώ σταδιακά μπορεί να βελτιωθεί η διάθεση, να μειωθεί η ένταση και να ενισχυθεί η πνευματική διαύγεια. Με μεγαλύτερη διάρκεια, το σώμα ενεργοποιείται περισσότερο και η κίνηση γίνεται μια απλή, καθημερινή συνήθεια ευεξίας.

Επιμέλεια: Ελένη Μπίμπα - Σταμάτη

Δραστηριότητες
Συλλόγου Φιλοπροόδων Άσκρης

Ιστορική έδρα

Θ. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (Έδρα: Λαμία)	508.254
ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ	
Θ1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΟΙΩΤΙΑΣ (Έδρα: Λιβαδειά)	106.056
1. ΔΗΜΟΣ ΑΛΙΑΡΤΟΥ - ΘΕΣΠΙΕΩΝ (Έδρα: Αλίαρτος. Ιστορική Έδρα: Άσκρη)	8.774
α. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΛΙΑΡΤΟΥ	5.388
Δημοτική Κοινότητα Αλιάρτου	4.385
Δημοτική Κοινότητα Ευαγγελιστρίας	108
Δημοτική Κοινότητα Πέτρας	320
Δημοτική Κοινότητα Σωληναρίου	283
Δημοτική Κοινότητα Υψηλάντου	292
β. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΠΙΕΩΝ	3.386
Δημοτική Κοινότητα Άσκρης	424
Δημοτική Κοινότητα Θεσπιών	905
Δημοτική Κοινότητα Λεονταρίου	625
Δημοτική Κοινότητα Μαυρομματίου	1.172
Δημοτική Κοινότητα Νεοχωρίου Θεσπιών	260

Στον πίνακα με το απόσπασμα της απογραφής 2021 διαβάζουμε για τον Δήμο Αλιάρτου – Θεσπιών (και όχι Θεσπιέων) Έδρα: Αλίαρτος, Ιστορική Έδρα: Άσκρη. Το βλέπουμε εδώ, το ακούμε προεκλογικά από όλους τους υποψηφίους Δημάρχους και μετά τίποτα. Τι προβλέπεται για την ιστορική έδρα και τι κάνατε κύριοι Δήμαρχοι. Όπως και για την κήρυξη της Κοιλάδας των Μουσών ως αρχαιολογικού χώρου. Τι προβλέπεται για αυτόν και τι έκανε από το 1985 μέχρι σήμερα η ΕΦΑ Βοιωτίας; Και οι δικοί μας που ασχολούνται με την τοπική αυτοδιοίκηση τι κάνουν;

Ανεμογεννήτριες (Α/Γ)

Ακούσαμε την Παρασκευή 18/9 ότι ο Δήμος είναι κατά των Α/Γ. Όμως μέχρι τώρα μόνον ο Σύλλογος έχει οδηγήσει τις εταιρείες στο ΣτΕ και κατηγορήθηκε από παπαγαλάκια ότι στέρησε από τους κατοίκους 3.000 ευρώ τον χρόνο. Οι Α/Γ έχουν εγκατασταθεί από το 2024. Που είναι τα χρήματα που πήραμε; Και αν ναι, που πήγαν; Πάντως συγνώμη δεν μας ζήτησε κανείς ακόμη.

Ιστορική έρευνα

Με τα βιβλία για την Άσκρη, "3.650 χρόνια στην Κοιλάδα των Μουσών" και "Άσκρη Πολυστάφυλος", έχουν τονισθεί οι ιστορικές περίοδοι και η συμμετοχή της Άσκρης σε αυτές. Σήμερα με την ψηφιοποίηση των αρχείων του κράτους είναι ευχερής η πρόσβαση στον καθένα. Ποίοι από την Παλαιοπαναγιά έλαβαν μέρος στην επανάσταση του 1821; Ποιοι ήταν οι αγρότες του 1856; Ποιοι ήταν εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους το 1896; Και πολλά άλλα στοιχεία. Να μία πρόκληση για όσους λένε με καμάρι ότι είναι Παλιοπαναγαίοι.

Βιβλίο Μνήμης των Ασκραίων

Στην εκδήλωση για την γενιά του '30 θέσαμε την ιδέα για διατήρηση της μνήμης και ευχερή πρόσβαση σε αυτήν. Το Βιβλίο φιλοδοξεί να διασώσει και να μεταδώσει στις επόμενες γενιές τις προσωπικές ιστορίες των ανθρώπων που διαμόρφωσαν τη σύγχρονη Άσκρη. Μέσα από βιογραφικές αναφορές, φωτογραφίες, οικογενειακά τεκμήρια και προφορικές μαρτυρίες, θα δημιουργηθεί ένα ζωντανό ιστορικό αρχείο του τόπου, διαθέσιμο τόσο σε έντυπη όσο και σε ψηφιακή μορφή. Έτσι, οι φωνές και οι εμπειρίες των παλαιότερων Ασκραίων θα αποτελέσουν πολύτιμη παρακαταθήκη για το μέλλον. Περιμένουμε εκτενές βιογραφικό, φωτογραφίες και βίντεο για κάθε αγαπημένο σας πρόσωπο, ώστε να αποκαλύπτεται πλήρως η ζωή και το έργο του. Όσοι επιθυμούν να εξασφαλίσουν την υστεροφημία τους μπορούν να στείλουν τα στοιχεία από τώρα. Ενδεχομένως να ζητηθούν τυχόν έξοδα επεξεργασίας, μέχρι 20 ευρώ, για όσους δεν τα δώσουν έτοιμα.

Ανοίγουμε τις σελίδες μας σε νέες πένες

Όταν πριν 14 χρόνια αποφασίσαμε να εκδώσουμε το περιοδικό *"Η Φωνή της Άσκρης"* θεωρούσαμε δεδομένη τη συμμετοχή των συγχωριανών και των φίλων. Δεν είχαμε όμως την αναμενόμενη ανταπόκριση και καταλήξαμε στο "Γιάννης κερνάει και Γιάννης πίνει". Πρέπει να γράφουν και άλλοι. Όχι για να μας ανακουφίσετε, αλλά για να υπάρχει συνέχεια.

Ο πρόεδρος ΔΣ

Πήρα τηλέφωνο έναν παλιό μου συμμαθητή και τον ρώτησα τι κάνει. Μου απάντησε ότι δουλεύει σε ένα project που περιλαμβάνει *υδροθερμική επεξεργασία κεραμικών πλαστικών και μεταλλικών υλικών σε απόλυτα ελεγχόμενο περιβάλλον*. Εντυπωσιάστηκα αλλά μετά από κάποιες επιπρόσθετες διευκρινίσεις έμαθα ότι:
"πλένει πιάτα με ζεστό νερό κάτω από την επίβλεψη της γυναίκας του".

Επιτυχόντες σε ΑΕΙ

Νικήτη Λυμπέρη του Ιωάννη και της Μαρίας Σχολή Μηχανικών Αεροπορίας (ΣΜΑ)

Νικόλαος Κλεφτογιάννης του Θεοδώρου. Νομική Θεσσαλονίκης

Μαρία Δήμου του Κων/νου και της Βούλας. Δημόσιας διοίκησης στο Πάντειο.

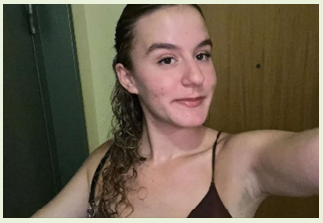

Σταυρούλα Σαμαρτζή του Σταμάτη Φυσικοθεραπεία Σπάρτης

Η ΦτΑ εύχεται στους νέους ακαδημαϊκούς πολίτες:
"Καλή πρόοδο και εύκολα να βρουν εργασία σύμφωνα με τις σπουδές τους"

Ησιόδειο άροτρο

Ένα έργο με μεράκι του Παναγιώτη Χολιασμένου.

Από το 2010 που το κατασκεύασε, με βάση αντίστοιχο στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο και ξύλα από την Άσκρη σύμφωνα με την περιγραφή του Ησιόδου, παραμένει απτόητο στη θέση του, δίπλα στην προτομή του ποιητή, χάρη στη συνεχή φροντίδα και συντήρηση, πάλι από τον κατασκευαστή.

Δύο ετοίμασε άροτρα, στο σπίτι φτιάχνοντας τα, ένα μονοκόμματο και ένα από πολλά κομμάτια, γιατί καλύτερα πολύ είναι έτσι: αν σπάσεις το 'να, το άλλο μπορείς στα βόδια να το βάλλεις. Σταβάρια που λιγότερο τα τρώνε τα σκουλήκια από δάφνη είναι και φτελιά, από βελανιδιά το αλετροπόδι και το γονάτι από δρυ. (*Ησίοδος*, "Εργα και Ημέραι", 432-440)

Η εικόνα είναι από καρτέλα που τύπωσε και πλαστικοποίησε ο Π. Χολιασμένος και την οποία μπορείτε να προμηθευτείτε από τον ίδιο.

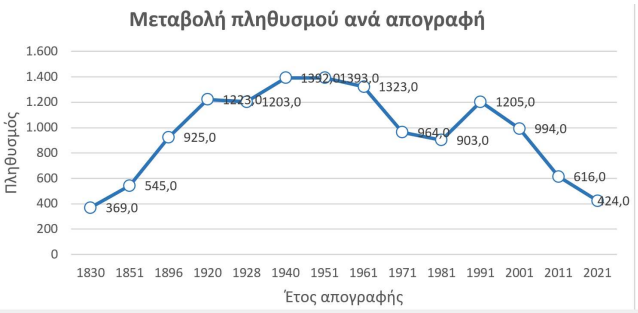

Οι αδελφοί Λουκάς και Λεωνίδας Χρήστου έτρεξαν στην διοργάνωση στα «Χνάρια των Ηρώων» από τις Θεσπιές μέχρι τις Θερμοπύλες.

Η φωνή της Άσκρης τους συγχαίρει και τους προβάλλει ως παράδειγμα προς μίμηση.

Προβλήματα μαθηματικών και λογικής

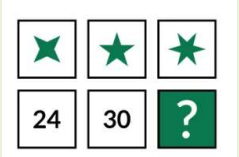

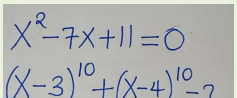

Ισχύει η ισότητα. Ζητείται το άθροισμα

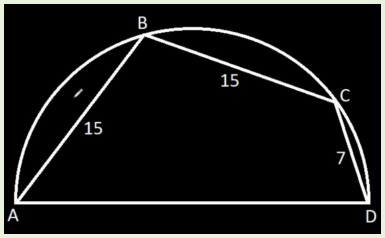

Ζητείται η ακτίνα του κύκλου

Λύσεις

ς'12

123

36

Δεν είναι πια μαζί μας

Ονοματεπώνυμο		Όνομα πατέρα	Όνομα μητέρας	Γεννήθηκε	Απεβίωσε
Ρουσέτη	Καλομοίρα	Κων/νος	Αλεξάνδρα	1942	01/09/2026
Λυμπέρης	Χαράλαμπος	Τιμολέων	Βενετία	1952	26/08/2026

Το Δ.Σ. του Συλλόγου θερμά συλλυπείται τις οικογένειες και τους συγγενείς των θανόντων και εύχεται την "εξ ύψους παρηγορίαν".

Ο Ναστρατίν Χότζας και το «παιχνίδι» με τις τιμές των σταφυλιών

Κάθε χρόνο, πριν τον τρύγο, οι αμπελουργοί ζουν το ίδιο έργο: φήμες για ολική καταστροφή, εξευτελιστικές τιμές και απόγνωση. Όταν τελικά ανακοινώνεται μια μείωση, π.χ. 10 λεπτά κάτω από πέρυσι, οι παραγωγοί νιώθουν... ανακούφιση που γλίτωσαν τα χειρότερα.

Αυτή η τακτική χειραγώγησης θυμίζει την παλιά ιστορία του Ναστρατίν Χότζα. Όταν μια γυναίκα του παραπονέθηκε ότι το σπίτι της ήταν πολύ μικρό, εκείνος τη διέταξε να βάλει μέσα τις κότες, την κατσίκα και τον γάιδαρό της. Το σπίτι έγινε ανυπόφορο. Όταν μετά της είπε να τα βγάλει ένα-ένα, η γυναίκα έμεινε κατενθουσιασμένη, νιώθοντας το σπίτι της «τεράστιο». Τα τετραγωνικά δεν άλλαξαν· άλλαξε η προοπτική της.

Στην αγορά του σταφυλιού, η «φήμη-σοκ» είναι τα ζώα που μπαίνουν στο σπίτι. Βαλτοί ψιθυριστές διατυμπανίζουν μεγάλη μείωση των τιμών σε Πελοπόννησο, Κρήτη, Μαλαματίνα κλπ., ακόμη και στην Ιταλία. Σοκάρουν τον αγρότη και ρίχνουν τις προσδοκίες του στο μηδέν. Όταν έρχεται η πραγματική μείωση των 10 λεπτών, τα «ζώα» βγαίνουν και ο παραγωγός συμβιβάζεται, νιώθοντας ικανοποιημένος που απλώς επέζησε.

Ας μην πέφτουμε στην παγίδα. Η μείωση των 10 λεπτών παραμένει πλήγμα στο εισόδημα και στον κάματο των ανθρώπων του Χωριού, όσο κι αν προσπαθούν να μας πείσουν ότι «πάλι καλά που δεν χάθηκαν όλα».

Το νέο βιβλίο του Γιώργου Λυκούρα, συζύγου της Ελένης Γρεβενιώτη. Μια εξονυχιστική ανάλυση του μεγάλου ποιήματος του Αλκμάνα και η ερμηνεία της ίδρυσης της Ινδίκτου (21 Σεπτεμβρίου) σαν αρχή του νέου έτους των Δωριέων. Η εορτή των Θωστηρίων της Σπάρτης την νύκτα της φθινοπωρινής ισημερίας, που υιοθετήθηκε από το Ρωμαϊκό κράτος και το Βυζάντιο.

Οι αρραβώνες μέχρι και το 1950

Οι αρραβώνες γίνονταν συνήθως με προξενιό. Το προξενιό ξεκινούσε στη ταβέρνα από τον προξενητή, με τον πατέρα της νύφης και το γαμπρό, δίπλα σε πολλές οκάδες κρασί. Τελείωνε στο σπίτι της νύφης τα μεσάνυχτα. Σήκωναν τις γυναίκες από το κρεβάτι.

Προετοιμασία για φαγητό δεν υπήρχε, έτσι η νοικοκυρά έσφαζε τον κόκορα του κοτετσιού, τον ξεπουπούλιαζε και τον έβραζε στο λάδι.

Κόκορας, τυρί, ελιές, ψωμί, κρασί και τραγούδι επισφράγιζαν τον αρραβώνα. Να ρωτήσουν τη γνώμη της νύφης ούτε λόγος.

«*Το νου σας σε όσους είναι υπερβολικά ερωτευμένοι με τον εαυτό τους, με το χρήμα, με την εξουσία*» είπε στους νέους ο πρώην πρωθυπουργός Κώστας Καραμανλής μιλώντας στην τελετή αποφοίτησης του Αριστοτέλειου Κολλεγίου.

Όσοι μάχονται έντιμα για την Ελλάδα μας από αρχαιοτάτων χρόνων έως και σήμερα ή φυλακίζονται ή εξορίζονται ή δολοφονούνται. Ποιο είναι λοιπόν το ηθικό δίδαγμα από όλο αυτό: όσο πιο διεφθαρμένος είσαι τόσο πιο εύκολα μπορείς να ανέβεις την ιεραρχία και να ορίζει στους κανόνες για τους πολλούς.

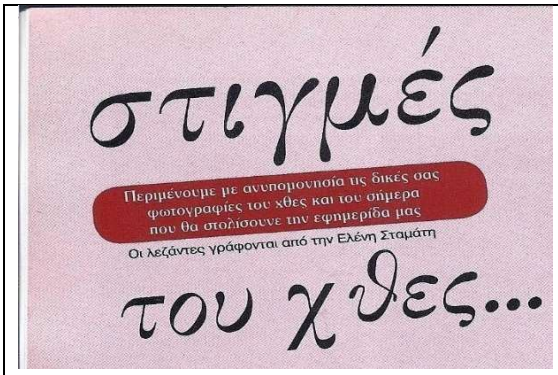

Δεξιά: Πανηγύρι 1967, στο στενό του Λάκη.

1969: Εγκαίνιά Κοινοτικού καταστήματος Άσκρης. Διακρίνονται: οι παπαΠαύλος, πρόεδρος Κ. Γρεβενιώτης, δωρητής Φιλοποίμην Γκανάπης κ.α.

Χρήματα που λάβαμε

Ασκραίος 500 ευρώ ενίσχυση Πάνος Λυμπέρης 88 ευρώ για αγορά ηλεκτρονικών ειδών
Χρήστος Λυμπέρης 50 ευρώ ενίσχυση Γιαννούλα Τζανίμη 20 ευρώ για συνδρομή περιοδικού
Χρυσάνθη Λυμπέρη 20 ευρώ για συνδρομή περιοδικού
Γιαννούλα Τζανίμη 50 ευρώ στη μνήμη του γιού της Βασιλείου Βαρημπόπη

Ευχαριστούμε